

20210528	
7 Werkzaamheden in Duitsland	
Walter	
Aantal minuten:	7
Aantal sprekers:	2; SP2: Walter
Taal:	Nederlands

SP1: Walter, Vaags Molenwerken is ook al een hele lange tijd actief in Duitsland. Wanneer begon dat eigenlijk en wat was de eerste molen die over de grens gerestaureerd werd? En hoe is dat verder gegaan qua ontwikkeling met de Duitse contacten?

SP2: Ja, dat begin is wel een leuke anekdote, want dat lag heel erg bij mij. Mijn vader, die had al wel regelmatig aanvragen uit Duitsland, maar had daar toch niet zo'n zin in. Lastige taal, regelgeving, nou, dus dat hield hij af. Hij had in Nederland werk genoeg. En vlak voordat ik erbij kwam werken, ik zat toen nog in de opleiding, ik denk dat ik stage liep of zo, toen was er weer een grote aanvraag, vlak over de grens in Oberhausen. Iemand die...., een oude romp was er alleen maar, er moest helemaal een nieuwe molen, zeg maar. Romp gerestaureerd, dat deden ze zelf, maar alles wat daarna erbij moest, de hele kap, het binnenwerk, gevlucht, alles moest gemaakt worden. En er was een soort van bestekje van en ik zei: nou, laten we daar toch maar eens de tanden een keer in zetten. Ik vond dat wel leuk, ik dacht, dat is een mooie uitdaging. Ik ken nog een paar woordjes Duits wel. Dus ik heb hem dat helpen uitrekenen en nou, dat opgestuurd en warempel, dat wilden ze ons laten doen.

Dus toen kreeg mijn vader de opdracht daarvoor en ik had zo'n beetje mijn opleiding af. En toen, dat zat er ook wel aan te komen, toen kreeg ik een oproep voor mijn dienstplicht. Dat was toen nog. Dat was, denk ik, in '92, '93 ongeveer. Ben slecht in jaartallen, maar dat zal er geen drie jaar naast zitten. En ja, zegt mijn vader, dat is ook wat, heb je me aan het werk geholpen en dan ga je er vandoor. Dat zag hij ook niet echt zitten. Nou ja, ik had niet zo heel veel zin in dienstplicht. Ik had er wel rekening mee gehouden, ik dacht, kun je misschien ook wel een leuke tijd van maken, maar ja, dit kwam natuurlijk wel allemaal een beetje raar op het pad.

Dus nou, toen maar eens bij de gemeente geïnformeerd en er bleken wel mogelijkheden te zijn om er uit te komen. Toen was toch ook de dienstplicht al wel een klein beetje aan het minderen. Zo heel spannend was dat niet meer. Als je de jongens hoorde, die er wel naartoe gingen, die waren meer aan het sporten dan aan het schieten. Nou, wij hadden een hele fanatieke ambtenaar op het gemeentehuis en die had er een sport van gemaakt om mensen uit dienst te houden.

Dus die heeft er een paar dikke brieven aan geschreven, en warempel, we kregen het voor elkaar. Ik mocht 'om persoonlijke onmisbaarheid' thuis blijven, mits ik mijn vader ging helpen natuurlijk. Moest niet wat anders gaan doen. Nou, dat was ook de bedoeling, dus zodoende zijn wij in Oberhausen aan die grote klus begonnen. Echt wel misschien voor het hele bedrijf toen een hele grote klus, zeg maar, die zijn weerga nog niet had van daarvoor. En ja, dat was best heel leuk. Heel veel geleerd toen. Dan leer je ook een Duitse bal, nou, dat gaat heel anders als in Nederland, toen zeker. Dat moesten we allemaal leren, moesten ook veel ontwerpen toen. In Nederland had je wel eens een restauratie, maar heb je bijna alles nog als voorbeeld zitten. Ja, dat was allemaal nieuw, dus dat moest eerst uitgetekend worden, voordat je het kon maken. Dus dat was onze eerste grote Duitse klus.

Ja, en toen hebben we dat daarna veel vaker gedaan. Ja, dat bracht natuurlijk naam met zich mee en de aanvragen waren er ook wel. In Duitsland was best veel werk en

sindsdien zitten we heel veel in Duitsland, tot aan nu toe. En nu is het in sommige jaren zelfs wel de belangrijkste markt. We hebben wel jaren dat we meer in Duitsland werken dan in Nederland. Dus dat is echt een thuismarkt voor ons geworden. We zitten hier 2 kilometer van de grens af, dus ja, we moeten gewoon die kant op kijken, als we om ons heen kijken.

Dus dat Duitse werk, dat doen we graag. Je had nog een vraag over, ja, hoe dat met de kwaliteit ging. Die eerste klus, dat was een hele mooie. Die man kwam bij ons voor de kwaliteit, die wou ook een echt authentieke molen, ondanks dat dan wel alles nieuw werd, zeg maar. Het was wel een reconstructie, maar hij wilde het echt zorgvuldig gemaakt hebben. Nou, dan wist hij wel dat hij niet bij zijn eigen landgenoten moest zijn. Het werk wat daarna kwam, was wel eens verschillend. In Duitsland waren eigenlijk toen de molenrestauraties pas op het niveau, zoals het in Nederland in de jaren '60, '70 was.

En net zoals dat in Nederland in de beginjaren echt wel mager was, zeg maar, ik bedoel, het kwaliteitsniveau lag echt niet hoog. Het was meer zo van met weinig geld zoveel mogelijk doen. Dat is was in Nederland een beetje het adagium. In Duitsland hadden ze heel erg van, als de buitenkant maar weer wat lijkt, dan vinden we het wel goed. En ja, dan krijg je wel eens klusjes, dan worden er wel een paar wieken gemonteerd en die proberen we ook wel zo netjes mogelijk te maken, maar ja, die komen nooit aan het draaien, dus ja, je krijgt er niet de voldoening van, die je in Nederland wel eens hebt.

Daar weet je, als je aan een molen begint, dan maak je ook wat moois, dan draait hij ook, dan werkt hij goed, dan ga je ook niet weg voordat hij goed werkt. In Duitsland, ja, als het maar weer wat leek, dan was het alweer klaar. Daar lag de lat een stuk lager, qua kwaliteit en ook van volledigheid. De opdrachtgevers, die waren een stuk sneller tevreden en dan wil je als molenmaker nog wel eens een stapje extra doen, maar ja, het werd niet echt gevraagd.

SPI: In Duitsland hoefde hij niet te draaien per se, in die tijd.

SP2: Nee, in die tijd niet. Dat wordt nu wel steeds beter hoor. Het ligt ook wel een beetje aan ons, denk ik, want wij lopen nu ook wel graag weg voor die 'decorklusjes', zeg maar. Als er nu nog eens weer ergens zo'n ding staat en de gemeente houdt een aanbesteding voor alleen maar een paar wiekjes, die toch nooit gaan draaien, dan zeggen we ook wel eens nee. Daar worden wij niet zo vrolijk van. Is ook wel een luxepositie, als je werk genoeg hebt, kun je dat zeggen. We hebben ook wel eens tijden gehad, dat je dat toch wel moest gaan doen om aan het werk te blijven. Maar er komt in Duitsland steeds meer vraag naar kwaliteit en ook echt naar draaiende molens. Ook het molenaarswereldje, vrijwillig molenaarswereldje, begint daar op te komen. Dat loopt wel een paar decennia achter op Nederland, maar de ontwikkeling die Nederland heeft doorgemaakt, die zien we ook in Duitsland wel.

SPI: En hoe belangrijk zijn de Duitse klanten, zeg maar, voor jullie anno 2021?

SP2: Ja, wat ik al aangaf, in sommige jaren erg belangrijk. We hebben, ik denk ook dit jaar wel voor de helft werk in Duitsland, met onze hele club dan hè. We moeten met zo'n 30 mensen ervan eten. En ja, als die allemaal iets te doen moeten hebben, hebben we toch regelmatig wat uit Duitsland nodig. Daarvoor zijn we voor Nederland te groot. Maar we vinden het ook fijn werken in Duitsland. We zijn bijna Duits hier, wat ik al zeg, we zitten zo dicht op de grens. En we werken nu al zo lang in Duitsland, we kennen die markt door en door, we kennen de mensen, we kennen de gewoontes, de mentaliteit. Het is een beetje anders als hier, maar ik vind het persoonlijk best een fijne markt, ja.